

IZVJEŠTAJ O KVALITETI ZA STATISTIČKO ISTRAŽIVANJE

Patenti u 2024.

Organizacijska jedinica: Odjel inovacija, znanosti i tehnologija
Priredila: Matija Škegro Vdović

veljača 2026.

0. Osnovne informacije

- Svrha, cilj i predmet istraživanja

Statistika patenata donosi informaciju o uspješnosti istraživanja, razvoja i inovacijske aktivnosti u odabranim područjima tehnologije. Broj patenata jedna je od mjera inventivne aktivnosti zemlje koja također pokazuje kapacitet iskorištavanja znanja i pretvaranja znanja u potencijalne gospodarske koristi. Na temelju Međunarodne klasifikacije patenata (MKP) moguće je klasificirati patentne prijave i priznate patente u odabrana tehnička područja. Patenti se klasificiraju prema tehničkom sadržaju izuma u odgovarajuće razrede ili podrazrede. Klasifikacija obuhvaća osam tehničkih područja (označenih slovima A do H) podijeljenih u potpodručja koja se dalje dijele u razrede odnosno podrazrede.

Podaci su rezultat obrade podataka preuzetih od Državnog zavoda za intelektualno vlasništvo (DZIV). To je tijelo državne uprave koje obavlja poslove iz područja zaštite prava intelektualnog vlasništva. DZIV provodi postupke za priznanje prava industrijskog vlasništva (patenti, žigovi, tj. zaštitni znakovi, industrijski dizajn, oznake zemljopisnog podrijetla i oznake izvornosti te topografije poluvodičkih proizvoda) te se bavi pratećom stručnom i zakonodavnom djelatnošću. Podaci su dobiveni od DZIV-a prema definiranom skupu tablica i obrađeni su prema zadanoj metodologiji.

Podacima su obuhvaćene prijave patenata Državnom zavodu za intelektualno vlasništvo te patentni koje je u nacionalnom postupku priznao DZIV - ukupan broj patenata i broj priznatih patenata prema domaćim podnositeljima i stranim podnositeljima prijave, broj patenata prema vrsti podnositelja zahtjeva te broj prijave i priznavanje patenata prema području tehnologije.

- Izvještajno razdoblje

Kalendarska godina

- Pravni akti i drugi sporazumi

Zakon o patentu (NN, br. 16/20.)

Pravilnik o patentu (NN, br. 55/20.)

Odluka o Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti 2025. – NKD 2025. (NN, br. 47/24.)

Pravilnik o Registru prostornih jedinica (NN, br. 37/20.)

Nacionalna klasifikacija statističkih regija 2021. (HR_NUTS 2021.) (NN, br. 125/19.)

Ostali međunarodni standardi

Priručnik OECD-a o statistikama patenata (OECD Patent Statistics Manual), OECD, 2009.

Međunarodna klasifikacija patenata Svjetske organizacije za intelektualno vlasništvo

- Sustav klasifikacija

Međunarodna klasifikacija patenata (MKP)

Nacionalna klasifikacija statističkih regija 2021. (HR_NUTS 2021.) (NN, br. 125/19.)

- Statistički pojmovi i definicije

Definicije područja statistike patenata temelje se na međunarodnoj metodologiji – Priručniku za Statistiku patenata (OECD Patent Statistics Manual, 2009; izdavač: OECD, Pariz, 2009.).

Patent je isključivo pravo priznato za izum koji nudi novo rješenje nekoga tehničkog problema. Patent se priznaje za izume koji se odnose na proizvod, postupak ili primjenu. Patent osigurava vlasniku isključivo pravo na izradu, korištenje, stavljanje u promet ili prodaju izuma zaštićena patentom, tijekom ograničenog razdoblja koje ne može trajati dulje od 20 godina od datuma podnošenja prijave patenta. Protekom tog vremena patent postaje javno dobro, svakomu dostupno na upotrebu.

Patentom se ne štiti ideja, nego konkretno rješenje nekoga tehničkog problema. Bitni uvjeti koje neki izum mora zadovoljiti za priznanje patenta jesu novost u odnosu na postojeće stanje tehnike, inventivna razina (tj. neočiglednost) i industrijska primjenjivost (tj. praktična primjenjivost u industrijskom opsegu).

Patent se ostvaruje prema teritorijalnom načelu, tj. vrijedi samo na teritoriju one države u kojoj je priznat. Patent se stječe priznanjem ovlaštenog tijela na temelju ispitivanja prijave patenta koja opisuje izum. Ovlašteno tijelo u Republici Hrvatskoj jest Državni zavod za intelektualno vlasništvo.

Postupak zaštite izuma patentom počinje podnošenjem prijave patenta, a provodi se u skladu sa Zakonom o patentu i Pravilnikom o patentu. Postupak se provodi u dvije osnovne faze, ispitivanjem sadržaja prijave do objave prijave u službenom glasilu DZIV-a i ispitivanjem nakon objave. Postupak može rezultirati ili priznavanjem patenta za predloženi izum, ako su zadovoljeni propisani uvjeti, odnosno odbijanjem zahtjeva za priznanje patenta, ako ti uvjeti nisu zadovoljeni.

Konsenzualni patent jest poseban oblik patentne zaštite u Hrvatskoj. Njegovo je osnovno obilježje da se priznaje bez potpunog ispitivanja, tj. na temelju sporazuma (konsenzusa) javnosti, ako protiv njega nema prigovora zainteresiranih strana. Konsenzualni patent može trajati najviše 10 godina.

Uporabni model je oblik zaštite izuma koji se registrira bez provedenog postupka potpunog ispitivanja uvjeta patentibilnosti. Uporabnim modelom mogu se štititi samo proizvodi, i to oni koji nisu iz područja biotehnologije te koji nisu kemijske i farmaceutske tvari, a također se njime ne mogu štititi izumi čije bi komercijalno iskorištavanje bilo protivno javnom poretku ili moralu. Uporabni model traje deset godina, računajući od datuma podnošenja prijave.

Postupak registracije uporabnog modela brži je, jeftiniji i prikladniji za jednostavnije izume te za izumitelje pojedince i mala i srednja poduzeća od zaštite patentom.

Definicije i objašnjenja preuzeti su s internetskih stranica Državnog zavoda za intelektualno vlasništvo www.dziv.hr na kojima je moguće naći više informacija.

- Statistička jedinica

Statistička jedinica je domaća ili strana pravna ili fizička osoba prijavitelj patenta i/ili ista jedinica kojoj je patent priznat.

- Statistička populacija

Populaciju čine prijavitelji patenata i oni kojima je DZIV priznao patent, a mogu biti pravne ili fizičke osobe, domaće ili strane.

1. Relevantnost

1.1. Korisnici podataka

Korisnici podataka o patentima obuhvaćaju:

- Vanjske nacionalne korisnike – ministarstva i druga tijela državne uprave, poslovne subjekte, akademsku zajednicu, medije i javnost
- Vanjske međunarodne korisnike - generalne direkcije za politike Europske komisije

1.1.1. Potrebe korisnika

Podaci zadovoljavaju potrebe korisnika.

1.1.2. Zadovoljstvo korisnika

Prvo istraživanje o zadovoljstvu korisnika Državnog zavoda za statistiku provedeno je 2013., zatim 2015. i 2022., a posljednje je provedeno potkraj 2024. Rezultati istraživanja mogu se provjeriti na internetskim stranicama Državnog zavoda za statistiku <https://dzs.gov.hr/istaknute teme-162/kvaliteta/istrazivanja-o-zadovoljstvu-korisnika/1752>.

1.2. Potpunost

Istraživanje je provedeno u Državnom zavodu za statistiku na temelju Godišnjega provedbenog plana statističkih aktivnosti Republike Hrvatske 2025. godine (NN, br. 29/25.) i Zakon o službenoj statistici (NN, br. 25/20., 155/23. i 124/25. – ispr.). Pravna osnova Europske unije za provedbu istraživanja jest Uredba (EU) br. 2019/2152 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. studenoga 2019. o europskim poslovnim statistikama i stavljanju izvan snage deset pravnih akata u području poslovnih statistika (SL L 327, 17.12.2019.) te Provedbena Uredba Komisije (EU) br. 2020/1197 od 30. srpnja 2020. o utvrđivanju tehničkih specifikacija i modaliteta u skladu s Uredbom br. 2019/2152 Europskog parlamenta i Vijeća o europskim poslovnim statistikama i stavljanju izvan snage deset pravnih akata u području poslovnih statistika (SL L 271, 18.8.2020.).

Podaci su preuzeti od Državnog zavoda za intelektualno vlasništvo prema definiranom setu tablica i obrađeni prema zadanoj metodologiji.

1.2.1. Stopa potpunosti podataka

Pokazatelj se ne izračunava.

2. Točnost i pouzdanost

2.1. Uzoračka pogreška

Nije primjenjivo.

2.1.1. Pokazatelji uzoračke pogreške

Pokazatelj nije primjenjiv.

2.2. Neuzoračka pogreška

Nije primjenjivo.

2.2.1. Pogreška obuhvata

Istraživanje se provodi na svim jedinicama prijaviteljima patenata u Republici Hrvatskoj.

2.2.2. Stopa nadobuhvata

Nije primjenjivo.

2.2.3. Pogreška mjerenja

Nije primjenjivo.

2.2.4. Pogreška neodgovora

Nije primjenjivo.

2.2.5. Stopa neodgovora jedinice

Nije primjenjivo.

2.2.6. Stopa neodgovora na određenu varijablu

Nije primjenjivo.

2.2.7. Pogreška obrade

Istraživanje se provodi na podacima dobivenim od Državnog zavoda za intelektualno vlasništvo iz evidencije o podnesenim prijavama i patentima u nadležnosti DZIV-a. Ti se podaci obrađuju prema zadanoj metodologiji.

2.2.8. Stopa imputacije

Pokazatelj nije primjenjiv.

2.2.9. Pogreška izbora modela

Nije primjenjivo.

2.3. Revizija podataka

2.3.1. Politika revizije podataka

Na internetskim stranicama Državnog zavoda za statistiku na poveznici [https://dzs.gov.hr/Opća revizijska politika DZS-a](https://dzs.gov.hr/Opća_revizijska_politika_DZS-a) korisnici statističkih podataka obaviješteni su o revizijama.

2.3.2. Praksa revizije podataka

Do sada nije bilo revizije podataka. Podaci su usporedivi s podacima za prethodne godine, od 2012. godine.

2.3.3. Prosječna veličina revizije podataka

Nije primjenjivo.

2.4. Desezoniranje

Pokazatelj nije primjenjiv za istraživanje.

3. Pravodobnost i poštivanje rokova objavljivanja

3.1. Pravodobnost

Pravodobnost statistike odnosi se na duljinu vremena između dostupnosti podataka i referentnog razdoblja na koje se pojava odnosi.

3.1.1. Pravodobnost prvih rezultata

Nije primjenjivo.

3.1.2. Pravodobnost konačnih rezultata

Pravodobnost konačnih rezultata je T + 3 mjeseca.

3.2. Poštivanje rokova objavljivanja

Pravodobnost objave rezultata je T + 3 mjeseci.

3.2.1. Poštivanje rokova objavljivanja – dostava i objavljivanje

Podaci su objavljeni u planiranom roku, u skladu s [Kalendarom objavljivanja statističkih podataka 2025.](#)

4. Pristupačnost i jasnoća

- mrežne stranice Državnog zavoda za statistiku – elektronička verzija Priopćenja

4.1. Priopćenja

Podaci istraživanja objavljeni su u Priopćenju [ZTI-2025-2-4 „Patenti u 2024.“](#)

4.2. Mrežna baza podataka

Nije primjenjivo.

4.3. Pristup mikropodacima

Uvjeti prema kojima određeni korisnici mogu imati pristup mikropodacima propisani su [Pravilnikom o uvjetima i načinu pristupa i korištenja povjerljivih statističkih podataka Državnog zavoda za statistiku za znanstvene svrhe](#) (NN, br. 5/23.)

4.4. Dokumentacija o metodologiji

Metodološki dokumenti dostupni su na mrežnim stranicama Državnog zavoda za statistiku u elektroničkoj verziji Priopćenja.

5. Usklađenost i usporedivost

5.1. Koeficijent asimetričnosti u zrcalnim statistikama

Pokazatelj nije primjenjiv za istraživanje.

5.2. Vremenska usporedivost

Podaci su usporedivi s podacima prijašnjih godina (od 2012.).

5.2.1. Duljina usporedivih vremenskih serija

Duljina usporedivih vremenskih serija je 12.

5.2.2. Razlozi za prekid u vremenskoj seriji

Nije primjenjivo.

5.3. Usklađenost kratkoročnih i godišnjih statistika

Pokazatelj se ne izračunava.

5.4. Usklađenost s podacima nacionalnih računa

Pokazatelj se ne izračunava.

5.5. Usklađenost s podacima iz administrativnih izvora

Pokazatelj nije primjenjiv.

6. Trošak i opterećenje

6.1. Trošak

Nije moguće procijeniti troškove prikupljanja podataka.

6.2. Opterećenje

Nije provedena detaljna analiza opterećenja izvještajnih jedinica.